

FNV Agrarisch Groen
Postbus 9208
3506 GE Utrecht

CNV Vakmensen
Postbus 2525
3500 GM Utrecht

Den Haag, 4 april 2025

Betreft: voorstellen werkgevers cao open teelten

Geachte heer, mevrouw,

Binnenkort starten de gesprekken voor een nieuwe cao Open Teelten. In deze brief bespreken we relevante ontwikkelingen, veranderingen binnen de deelsectoren en concrete gespreksonderwerpen voor het overleg.

De sector Open Teelten vormt de basis voor goed eten en een groen landschap in Nederland. Van smaakvolle aardappelen en knapperige groenten tot sappig fruit - onze teelten zorgen dagelijks voor verse en gezonde producten. Daarnaast dragen akkers, boomgaarden en groenteteelt bij aan een divers en aantrekkelijk landschap, waarin natuur en landbouw hand in hand gaan. Werkgevers in de sector nemen zélf verantwoording voor goed werkgeverschap en streven naar aantrekkelijke voorwaarden om medewerkers zelf in dienst te kunnen nemen.

Relevante ontwikkelingen

De agrarische sector staat onder druk door internationale spanningen, handelsoorlogen en strenge regelgeving. Onzekerheid over handelsstromen en afzetmarkten bemoeilijkt toekomstbestendige bedrijfsvoering. Nationale en Europese regels, zoals de stikstofproblematiek en beperkingen op gewasbescherming, vormen aanzienlijke uitdagingen. Dit vraagt om flexibiliteit en aanpassingsvermogen.

Arbeidsmigratie is essentieel voor de open teelten sector. Internationale werknemers zijn cruciaal voor de continuïteit en productiviteit van agrarische bedrijven. Goed werkgeverschap en een stabiele cao dragen bij aan een aantrekkelijke werkomgeving en voldoende gekwalificeerd personeel.

Situatie in de sectoren

De sector staat voor diverse uitdagingen die het werkgeverschap raken. Hier volgt een schets van de deelsectoren:

Akkerbouw en vollegrondsgroente

De Nederlandse akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt onderscheiden zich door vakmanschap, innovatie en efficiëntie. Strikte overheidsmaatregelen hebben ingrijpende bedrijfseconomische gevolgen. Daarnaast vormt de beschikbaarheid van arbeidskrachten een uitdaging binnen de vollegrondsgroenteteelt. Bedrijven worden gedwongen tot aanzienlijke investeringen om toekomstbestendig te blijven, zoals de aanschaf van geavanceerde spuittechnologie en investeringen in automatisering en robotisering.

Bloembollen

De bloembollensector bevindt zich in een fase van verduurzaming, gedreven door strengere milieuregels en veranderende wetgeving. Ondernemers investeren in nieuwe teelttechnieken en technologieën om aan deze eisen te voldoen. Hoewel de marktprijzen dit jaar gunstig zijn, blijven de kosten voor verduurzaming, lonen en huisvesting hoog, wat de marges onder druk zet. Hierbij is het essentieel om een evenwicht te vinden tussen investeringen en opbrengsten, zodat ondernemers kunnen blijven innoveren en de sector zowel economisch als ecologisch gezond blijft.

Boomkwekerij, vaste planten en zomerbloemen

Ondernemers in deze sectoren staan voor gedeelde uitdagingen. De wet- en regelgeving wordt steeds strenger, met eisen zoals spuitvrije en teeltvrije zones en de overgang naar veenvrije teelt. Dit vraagt om grote aanpassingen. Ook de arbeidsmarkt is een aandachtspunt. Het behouden van goed opgeleid personeel is een uitdaging. Robotisering is complex vanwege de natuurlijke productiemethoden, maar biedt kansen. De afzetmarkt blijft onzeker, aangezien een groot deel van de productie wordt geëxporteerd. Geopolitieke spanningen en economische schommelingen maken export lastiger. Tegelijkertijd werken sectoren die eerder in zwaar weer verkeerden hard aan herstel. Dit alles vraagt om innovatieve en flexibele oplossingen om toekomstbestendig te blijven.

Fruitteelt

Fruittelers zetten hun producten af in de internationale markt, waarbij ze moeten concurreren met ondernemers uit bijvoorbeeld België en Duitsland. Uit recent onafhankelijk onderzoek van Linxx blijkt dat Nederlandse fruittelers met name voor piek- en seizoenarbeid veel meer arbeidskosten moeten maken dan hun buitenlandse collega's. Dit maakt hun concurrentiepositie zwak. Dit komt enerzijds door een hoger Nederlands loon, maar óók door de hogere werkgevers- en werknemerslasten. Hierdoor is de wig tussen de loonkosten van werkgevers en het nettoloon voor de werknemers veel te groot. Dit zet veel druk op een gezonde toekomst van de sector.

Gespreksonderwerpen

Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, is een cao nodig die zekerheid en perspectief biedt voor zowel werkgevers als werknemers. Dit betekent afspraken die aansluiten bij de realiteit van de sector, zodat bedrijven kunnen blijven functioneren en werkgelegenheid gewaarborgd blijft. Daarom komen wij tot de volgende voorstellen:

1. Looptijd en beloning

Bij de totstandkoming van de vorige cao stond de herinrichting van het loongebouw centraal. In combinatie met de forse stijging van het wettelijk minimumloon heeft dit geleid tot substantiële verhogingen voor medewerkers. Om tot een realistische verhoging van de lonen te komen, die recht doet aan de toenemende loonkosten voor werkgevers, stellen wij voor het gesprek te voeren over een nominale verhoging van de lonen.

2. Seizoenarbeid

De agrarische sector blijft afhankelijk van seizoenarbeid, wat onlosmakelijk verbonden is met de wisselende seizoenen en weersomstandigheden. Het is daarom essentieel om tijdelijke werknemers in de seizoenspiek zo efficiënt mogelijk in te zetten bij de oogst gerelateerde werkzaamheden. We denken dat dit in het belang is van zowel werknemer als werkgever. We stellen voor om de regeling voor seizoensarbeid aan te passen, zodat deze op de juiste wijze kan worden gebruikt.

3. Overwerk parttime medewerkers

De consequenties van de recente uitspraken van het Europees Hof van Justitie over overwerk voor parttime medewerkers voor de cao Open Teelten zullen nader onderzocht en besproken moeten worden.

4. Vergewisbepaling - artikel 36 lid 4

Deze bepaling komt volgens het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) niet meer in aanmerking voor algemeen verbindend verklaring. Wij willen bespreken hoe hier mee om te gaan.

5. Bijzonder verlof – artikel 31

We willen de formulering van dit artikel in relatie tot de Wet Arbeid en Zorg bespreken.

6. Werkingssfeer

De bepaling in de werkingssfeer over het sorteren, verpakken, bewerken, laden en lossen van producten willen we nader bespreken.

7. Protocollaire afspraken

In de huidige cao staat een aantal protocollaire afspraken. Aan een afspraak, over duurzame inzetbaarheid, wordt op dit moment uitvoering gegeven. De voortzetting van de protocollaire afspraak over de hoge en lage WW-premie willen we tijdens het overleg bespreken.

8. Aanvullingen

Wij behouden ons het recht voor om tijdens de onderhandeling aanvullende voorstellen te doen.

Onderhandelingsdelegatie namens werkgevers

Deze voorstellen zijn opgesteld door de regiegroep open teelten. Daarin zijn alle deelsectoren van de open teelten vertegenwoordigd.

Wij kijken uit naar een overleg waarin we in een constructieve sfeer kunnen komen tot overeenstemming over een nieuwe cao.

Met vriendelijke groet,
namens LTO Nederland, Anthos, NFO en KAVB,

Eric Douma
Voorzitter regiegroep open teelten

Jaap den Dekker
Voorzitter cao-onderhandelingsdelegatie Open Teelten